

FELELŐS MEGYEI NAPLO

Előfizetési árak

Melyben:		Vidéken:	
1 hóra	1 K.	1 hóra	1-50 K.
3 évre	3 K.	3 évre	4-50 K.
6 évre	6 K.	6 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Szent István-tér 1.
 Teljesírtó a/c. sz. 1024
 Egyes szám: 4 fillér.
 Hirdetés díjszába szerint.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

Óh azok a férfiak.

A múlt héten lapunk hasábjain egy vezérük a segélyezés ügyének rendezése céljából azt ajánlotta, hogy vállalja magára a segélyezendőket felkeresését egy pár intelligens férfi, akik ott a helyszínen járva, a legfontosabb adatokat szerektetik a segélyezendőket méltó, vagy méltatlan voltáról.

Ezen okos indítványra válaszul, helyesebben az indítvány tovább folytatásul egy másik cikk, nagyon helyesen, intézményes alakban szeretné a kérdést a megtestesítés állapotába juttatni és méltán csodálkozással teszi fel a kérdést, hogy miért nincs még városunkban megalakítva a sz. Vince egyesület?

Talán nincs reá vállalkozó férfi — kérdi ő.

Nincs — felelem én.

És miért nincs?

Azért, mert a Sz. Vince egyesület katolikus egyesület, katolikus férfi intelligenciánk pedig nincs.

Kemény állítás, hát meg is kell okolni. Minden félreértés elkerülése végett kijelentem,

a) nagyon jól tudom, hogy ez az emésztő baj nemcsak nálunk sorvasztja az öntudatos kath. életet, hanem más városokban is. Sőt talán ebben a tekintetben a legbetegobbek még nem is mi vagyunk.

b) elismerem, hogy vannak katolikus intelligens férfiakunk között szép számmal, kik eleget tesznek ebbéli kötelességeiknek.

De felteszem a kérdést, a nagyszámú székesfehérvári kath. férfi intelligenciának hány százalékát teszik ki ezek?

Hányan vannak azok, kik vasár- és ünnepnapokon eljárnak szentmisére, pláne szent beszédre?

Hányan vannak, kik elvégzik sz. gyónásukat és áldozásukat? Hányan vannak?

Nem szeretném ezt a statisztikát összeállítani, mert tudom, hogy nagyon szomorú lenne.

Inkább egy-két gondolat vetek papírra, melyek, ha megvalósulnának, segítenének a nagy bajon, megnevelnék, katolikus öntudatra ébresztenék az anyakönyvi adatok szerint szép számú férfi intelligenciát. Régi igazságok, sokszor elmondott megállapítások ezek.

Aki a vallás lélektanával foglalkozik, tudja, hogy férfi intelligenciánk azért olyan hideg, közönyös, mert nincs tisztában vallásával, csak forma, alakulat neki a mi nagy értékeket hordozó vallásunk. Állapot, melybe beleszületett.

Ereje, értéke, kötelességeket reánk roví vonatkozása — csak beállított történelmi megjelenések a mai legtöbb intelligens férfi előtt — mindezeknek átértékelése nélkül.

Azért

I. meg kellene szervezni a katolikus öntudat legjobb nevelőiskoláját: az intelligens férfiak kongregációját. Tudom, hogy van már ilyen Székesfehérvárott, de hát erőltlen, kevés a tagja, kevés az eredménye.

Pedig itt a dolog veleje. — Szívesen fogadok el ellenvéleményt, de én határozottan állítom, a hány tagja lesz a férfiak Mária kongregációjának, annyit öntudatos intelligens kath. férfiak lesz Székesfehérvárnak. Mert a kongregánista férfi tudni fogja, hogy neki a vasárnapi és ünnepnapon szent misehallgatás épen olyan kötelessége, mint az, hogy reggel 8 órakor bemegy az irodába, oda ül a katedrara, bemegy rendelő szobájába stb. Tudja, hogy a gyónás és áldozás életszükséglet, mely nemcsak a parasztnak, de uriembernek is való. És akkor, ha bemegy a templomba, ha elmegy a misére, nem áll szoborként a legszentebb cselekvény alatt, hanem kezében imakönyvvel kíséri annak részét, szóval nem azért megy, hogy úgy — amugy agyonüsse azt a félórát, hanem azért, hogy imádkozzék, énekeljen, szóval vallása törvényei szerint előirt módon hallgasson sz. misét.

II. Apológiai kurzusok tartása.

Ez csak akkor lesz majd látogatott, ha a kongregáció nevel ilyen előadások iránt érzékeny intelligens férfiakat. Mert különben kongonak fürességtől az előadó terem falai, miként kongottak a Múzeum egyesület tartalmas előadásai alatt — a férfiak részvételestől.

Pedig de nagy szükség volna rájuk. No de erről ezuttal ne beszéljünk. Minden ezen kérdésekkel foglalkozó ember tudja, hogy férfi intelligenciánk vallási ismerete fagyponct körül áll, melyet a hőmérő 0-val jelez.

Ha valaki ezen állítást tulme résznek, vagy erősnek tartaná — vessen fel egy vallási témát egyébként profán tudományokban nagyon jártas kath. intelligens férfiak előtt. Hallani fog hírlapokból összeszedett véleményeket, több ellenvetést, mint bizonyítást, de olyan megnyilatkozást, mely azt mutatná, hogy csak némileg is értik — keveset, vagy egyet sem.

III. Egértő szükség volna egy jól megszervezett missió tartására is, még pedig nemcsak a köz-

nép, hanem az intelligencia és főleg a férfi intelligencia számára.

Tudom, hogy ezen megoldások megvalósításával sokan foglalkoznak. Bárcsak minél előbb dűlőre is vinnék azokat. Mert a hajók felismerése és azok gyógyításának módzatai feletti tanakodás is már uttörés a nagy építés felé.

Szeretettel irtuk le a sorokat azzal az aggóddó szeretettel, mellyel egy édes anya virraszt beteg gyermeke felett, mellyel egy jó barát akkor segíteni igaz barátján.

Ha vádaskodni akartunk volna, egy betűt sem vetettünk volna papírra. Célunk az volt, hogy reá mutassunk a bajok gyökerére, hogy „Ottokár püspök sok templomu városa“ (így jellezte Székesfehérvárt pár évvel ezelőt egy erre járt pesti riporter) ne csak templomainak a nagy számával, hanem öntudatos, katolikus életének eleven létketésével legyen a „katolikus újjászületés“ nagy püspökének városa.

Spektátor.

Sorozás és bevonulás.

Szélteben hosszában beszélnek az új sorozásokról. Különösen a tizenhét évesek sorozását emlegetik, akik már ebben a hónapban kerülnek sorozás alá.

Érdeklődünk illetékes helyen ebben az ügyben. Ott azonban mindezekről a rendeletekről semmit sem tudnak. A minisztertől nem érkezett még semmiféle intézkedés. Azt teljességgel kizártnak tartják, hogy februárban bármiféle sorozás is megtartható lenne.

A bevonulások terén most a 43—50 évesekre kerül a sor, akiket jórészt Ausztriában már be is szállítottak. Ugy értesülünk, hogy ezekre a sor Magyarországon nem kerül március előtt semmi esetre sem.

Legfeljebb a volt tisztiek fognak még ebben a hónapban bevonulni, akik négy-hat heti tanfolyamot hallgatnak, mielőtt beosztást nyernének. Ezek névre szóló behívókat fognak kapni.

Az irni-olvasni tudás vizsgálója

Székesfehérvárott.

Az új választói törvény értelmében minden évben meg kell állítani az irni-olvasni tudók névsorát. A névsor megállapítására rendszeres vizsgálatokat kell tartani. Ez a vizsgálat a múlt évben elmaradt s így az 1916. évi névjegyzék ilyen vizsgálatok megtartása nélkül állítottat össze.

Ezen vizsgálatok folyó évi február hó 20 és 21-én délelőtt 8 órától 12 ig, délután 2—6 óráig lesznek a városház tanácstermében.

Jelentkezhet minden, a férfi nemhez tartozó állampolgár, aki életének 24 évét betöltötte.

A vizsgára bocsátás kérdésében a polgármester fellebbezés kizárásával határoz.

A vizsgálat teljesen ingyenes.

Akik a vizsgátra jelentkezni kívánnak, vétessek magukat Liszt Ferenc közigazgatási irodagazgatónál jegyzébe, vagy pedig a kérdéses alkalommal jelenjenek meg a vizsgáztatóbizottság előtt.

Nálunk mindent hami-sitanak és lopnak.

A profitéhes kalmárok előtt semmi sem biztos. A kincstár, hogy harcosaink családjának a hozzáférést lehetővé tegye, díjmentesen szállítja a tábori postát s külön levelezőlapokat nyomtatott e ölből. A lapok darabja egy fillér. Mindnyájan ismerjük a rózsaszínű kiadványokat. Ujabbán magáncégek nyomattak ilyen lapokat s papírvértékben semmi lapokat ugyancsak fillérjével árulják a közönség megtévesztésével és a posta megkárosításával.

Van azonban más visszaélés is Ujabbán mind gyakrabban látunk polgári személyeket egészen jó karban levő katonai ruhadarabokban, bakkan-csokban járni. Félő, hogy ezek az új darabok visszaélések, orgazdaságok és lopások útján kerülnek a jóhiszemű közönség közé!

Nem lehetne módját ejteni, hogy rendőrhatalóságunk beigazolassa az ilyen gyanus darabok tulajdonosait, honnan és hogyan jutottak hozzá?

Kicsike panamák ezek, de mégis panamák és lopások lehetnek — amelyek elharapódzása széleskörben árthat a közszellemnek.

A ciszterciák főgimnáziumának ünnepélye dr. Prohászka Ottokár megyéspápaik tízéves jubileumára.

Tíz év óta tölti el a város és a vármegye szívét az a boldog tudat, hogy a magyar katolicizmus és társadalomnak tündöklő csillaga, Dr. Prohászka Ottokár az ő meggyőzőpápa, főpásztor. A tízéves évfordulót ünnepi akarta avatni ugy a város, mint a vármegye, a főpásztor szerénysége és apostoli egyszerűsége azonban csak a lélek bensőjében engedett ünnepeket. A főbbi emlékeket illelte ünnepély helyett maradó emléket állít a magyar katolicizmus és társadalom tisztelői. Hadjáróházat építünk, amelyen a tüneményes név: dr. Prohászka Ottokár fog látni.

Eznek az emlékműnek megépítéséhez hoz egy jó eseménnyel a ciszterciák főgimnáziumának ünnepélye, amelyet a tízéves jubileum alkalmából rendez.

A fényesnek ígérkező ünnepély folyó hó 19-én, szombaton délután fél 6 órakor lesz az intézet dísztermében, amely alkalommal a nemrég elhunyt Madarász Floris tanár A tékozló fia című színdarabját fogják előadni. A zenéjét a híres Huber szerzőtte, az ifjúsági zenekar részére pedig Hermann László, székesszékhelyi zeneiskola igazgatója dolgozta át. Az ünnepély a legényesebbnek ígérkezik, s az előkészületek járában folynak Námessy Medárd tanár pártalmu buzgalma vezetésével. Az első előadásra

már az összes helyek elkeltek, mert az az órással minden február 20-án megkezdődött fogja.

Katonai felmentések.

A felmentésekre nézve a kormány generális érvényű rendelkezést nem bocsát ki, mert a nélkülözhetetlenséget nem lehet egy általános érvényű rendelettel megszüntetni. A felmentéseket ugyanis nem szám alapján adták meg, hanem a szerint, hogy mire milyen szükség van a polgári alkalmazásban. Ellenben tény az, hogy minden téren revízió alá veszik már most is azt, hogy kiket lehet másokkal, esetleg nőekkel felváltani.

Különbösen is a felmentések ügye most más kezelésben részesül, mint a háboru elején, ami természetes is. A nélkülözhetetlenséget szigorúan szabályozzák, a fiatalabb korosztálybeli besorozottakat csak feltétlen indokolt esetben mentik fel. A felmentettek közül lassanként behívnak egyeseket, ha azt annak a vállalatnak, hivatalnak, vagy üzemnek a menete, ahol az illető alkalmazásban van, megengedi. Ha valamely üzemnél idősebb tisztviselőket soroznak be és azt felmentik, úgy rendszerint behívnak helyette egy besorozott, de eddig felmentett fiatalabb munkaerőt.

Dr. Prohászka Ottokár hadjáróháza

Csákvány község a háboru folyamán eddig 20.000 koronán felül gyűjtött s azott a háboru okozta nyomor enyhítésére. S ebben nemcsak az elők szava hivatkoztunk, hanem megemlékezünk a hős halálát látónak lelkeire is, amikor immár a második szent mise megáldásánál tart. Örök és élő emléket állítva ezzel a plebánia hőseinek. Hagymányos megérzéssel karolta fel az Ottokár hadjáróház ügyét is. Jóllehet e mozgalom kezdetén mult ósz folyamán 500 K-n felül gyűjtött és küldött e célra, az egyházmegyei gyűjtési mozgalomból még is fényes eredményt vette ki részét, amikor nagy-névvé páspókoknak nevével viselő hadjáróházra a mai napon 1077⁹⁴ koronát küldött be a központba.

Adományból Csöngedy Gyula eszperes-plebános ismét nagyobb összeget küldött a hadjáróházra, mint a folytatólagos gyűjtés eredményét; dr. Paizs Gyula és ujeje 1000 K-t adományozott. Dr. Jaksics Lajos koszoru megváltás címén 40 K, Krepesz Pál pedig 20 koronát adományozta. Az adomány gyűjtés nemso-kára elérte a hetedik ezret.

Katona Andrásné 2 K, Karl Emy 10 K, Lukács Klárka 10 K, Holczer Jánosné 4 K, Holczer Magda 1 K, Holczer László 2 K, Holczer Lajosné 2 K, Holczer István 2 K, Lenbach 2 K, L. J. 1 K, N. N. 1 K, H. J. 1 K, A. B. 1 K, dr. Simonyi 2 K. N. N. 1 koronát adományoztak a hadjáróházra, mely összeget Lukács Klárka gyűjtötte.

A vármegyei közgyűlés.

Feljárómege törvényhatósága hétfőn tartotta az első közgyűlést a folyó évben gróf Széchenyi Viktor főispán elnöke alatt. A közgyűlés bevezetője Szűcs Jenő alispán negyedéves jelentése volt, amelynek kapcsán Szabó Kálmán bizottsági tag a kékgális és a szénkéngre vonatkozólag szólalt fel, hogy gondoskodjanak kellő mennyiségről, nehogy emiatt fennakadás legyen, amely érzékeny csapással sújtaná a vármegyei közönséget.

A hadiládót kivétő bizottságba a közgyűlés Sárközy Aurélt, gróf Eszterházy Lászlót és Paizs Gyula dr. választotta be rendes tagoknak. Pótagoknak Bathányi Lajos gróf, dr. Matta Árpád és Blan Arnold kerültek be.

Választási fuvardíjak.

Érdekes pontja volt a közgyűlésnek a választási fuvardíjak felémelése. A helyetti, hogy eltöröljenék a fuvardíjrendszert, amely a képviselőválasztások törvényileg megegyedett, még fel is emeljük. Minden egységénél 1 K, emelést szavazott meg a közgyűlés. Jobban tette volna közgyűlés, ha fel a képviselőválasztáshoz, hogy törölje el teljesen a fuvardíjat, mert ez csak választási visszaélésekre adhat okot.

A vármegye 300 K-val belépett a Magyar Adria egyesületbe. Csákvár, Füle, Bodajk községek határozatát, amelyben a felújírt felvidék újraépítésére adakoznak, jóváhagyták; hasonlóképen Cece község 10.009 koronás függőkölcsönét is. Balassa Lajos alapítvány gondnokai tisztségének betöltésére Balassa Sándort választották meg. A háboru által sújtott képző és ipa-

TÁRCA.

Az Isten is úgy akarja!

(Végo.)

Rajta uram! Gyűjtsd össze mind, kik gyűlölik a pápista kigyót! Halál a fejére! Vezess nj keresztet hadjáróházra!

A tiéd a diadal: így vagyion megírva a csillagokban!

Rákóczi elveszett. Egészen magával ragadta ennek az embernek a megvesztegető ékesenszólása, szinte a fanatizmusig ment lelkesültsége.

Kirántotta kardját s megcsóválta feje fölött.

— Legyen meg az Isten akarat! kiáltott tüzből égő szemmel.

— György, az Isten szerelmére, ne mond ki még a végső szót! sikoltott a fejedelemasszony.

Rákóczi fölemelt karja aláhanyatlott.

— Határoz, uram! szolt ekkor egy feketébőrű a háttérben.

Félig póre volt. Vonagló izmai, vaserőtől duzzadó karjai medvékkel való viadalra teremtettek.

— Itt vagy még? kiáltott Rákóczi észrevehető boszusággal. — Megmondtam már, a mit legjobbnak láttam. De, hogy ne mond-hasson senki könnyelműnek, ismételd meg egyszer üzenetedet. Hadd hallja meg mindenki, hogyan merészel beszélni Erdély fejedelemével a tatárok kánja!

A követ előlépett. — Dicső fejedelme Zágónnak, köszöntet a tatárok kánja. Hallotta háborus készülődésed híret. Főajánlja támogatását, segítségét s viszonzásképp nem kíván egyebet, csak annyit, mint aminőt a magas portának szoktál adni. Ez csak nem sok!

— Gyalázat! ordított Kemény János döhtől reszketve. Föl kell koncolni!

— Le kell vágni! harsogott Barcsai Ákos, kardját kirántva.

A fejedelem kardjára ütött.

— Köszönd meg Istennek, hogy

itt olyan emberek előtt állsz, akik tisztelik a népek jogát. Mert különben a pokolba kergetném hitvány lelkedet! Mondd meg uradnak, hogy az erdélyi fejedelem nem szorult rá az ő támogatására! Vigyázzon, hogy ő neki ne kelljen majd másra szorulnia. Ez a válaszó!

A tatár arczán pokoli gúny villant meg.

— Ez, uram, az utolsó szavad?

— Ez!

Nem felelt rá semmit. Némán meghajította magát és kiment a teremből.

— Ilyen az igazi férfi! kiáltott Drabik és lelkesülten emelte ajkaihoz a fejedelem kezét. Bámuitam határozottságot. Most már biztos a diadal! Mond ki uram az utolsó szót! Az Isten is úgy akarja!

Rákóczi esküre emelte kezét.

— Ne, mond ki! — rimádkodott Zsófia és sirva tette össze kezét.

— Te jó férj vagy ugyan és jó családapa, jó fejedelem, de annál rosszabb hadvezér. Te nem

arra születél, hogy hadakat vezérelj!

A fejedelem arcát előntette a vér. Szeme villámokat szólt. Jobbját a magasba emelte és mennydörgő hangon kiáltotta:

— Halál a lengyelekre! Ragadjon fegyvert az egész Erdély villámlo pallos villogjon mindenki kezében. Az Isten is úgy akarja!

S kiront a tereméből. Sír csend követte.

Pár perc múlva egy reszkető tiszteletre méltó matrona jelent meg a külsőbőben.

Kezét remegve tárta ki a trón felé.

A fejedelem édesanyja.

— Zsófia zokogva borult a fehér hajú nő keblére.

— Későn van már minden!

Anyám édes jó anyám, édes jó anyám, édes jó Anyám, a mitől féltünk, bekövetkezett: Rákóczi

— elveszett!

... Mikor az esthajnali csillag ragyogó fénye megcsillant a földre leszálló alkonyatban, két férfi sé-

SÖVEGJARTÓ vászonáruhaza. Barátok épülete.

Nagy választék

fehér és színes barchetok karton, schiffon és damastból. Különlőféle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendők. Agy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

OLCSÓ

szabott árak.

művészek segélyezésére 120 koronát szávozták meg...

Egyéb ügyek.

A közgyűlésnek egyéb tárgyai nyugdíjügyek, drágasági pótlékok, és a községek különféle pénztár-számadásai voltak...

A néppárt a hadisegélyért és hadiözvegyekért.

Nagyonfontosságu szociális megsegítés akart lenni és lett is részben — amit a néppárt követelt az ország parlamentjében.

A mai viszonyok között egyszerűen lehetetlenség a hátramaradottnak a jelenlegi hadisegéllyel boldogulniok. Igaz, hogy egyik-másiknak a tiszszeregen felémelt segítség is kevés volna...

A hadiözvegyek és árvák megsegítését is követelte ez a párt. Törvényalkotást kért a kormánytól, amely megfellelő, végleges ellátást biztosít nekik.

Sikerült azonban a néppártnak mégis néhány lehetetlen anomálián segítenie. Mindennapos eset volt ugyanis, hogy „tulélvezmény” címén hadiözvegyek nyomorúságos nyugdíj-

ált a bástyákon, élénk beszélgetésbe merülve. Minél több csillag gyúlt ki az azurkék égen, annál kevesebbet szóltak egymáshoz, uig végre egészen elhallgattak s átszellemlül arccal nézték az égi jeleket, melyek sohasem csalnak.

A várudivaron hirtelen lódübbö-gés hangzott. Egy fekete bovas vágatott ki az éjszakába. Csak úgy szórén ülte meg a tüzes állatot.

A csillagok szeliden rengő fénye mellett észrevette a két ferfit.

Megállította paripáját és felegyenesedve, fölkiállt a fejedelemnek:

— Uram, mégégszer megkér-dem: nincs semmi izenni valód a latáról vitéz kánjának?

Ráköczi bősüsan és megvetőleg fordult más irányba.

A tatar sem szólt többet. Egy-két szót sugott paripája fülebe s villámgyorsan repült tova a vár közeléből.

De a látóhatár végén megállt. A két férfi még ott volt a bástyán. Még egyre az égi jeleket vizsgálták.

— Szegények! dörmögte magában.

A következő pillanatban már szikrákat vert lova patkója. S tova vtharzott sötétlen, véresen, mint a pusztulás anygala, az egyre jobban aláhanyatló éjszakában.

jából levontak. Ea a csodabogar tulélvezmény úgy keletkezett, hogy például, ha valakinek még novemberben esett a férje s azóta felvette a hadisegélyt, ugy akkor a hadiözvegy nyugdíjból levonták a november óta felvett segélyt, mint tulélvezményt. Sikerült továbbá keresztulvinni még a néppártnak, hogy a katonai ellátást és az ideiglenes özvegy segélyt ezentul nem kell egy évig várni, hanem az községt pénztárból előlegképen fel lehet venni minden családnak.

Egy dolgozik ez a párt a nagy megpróbáltatások napjaiban a felféret.

Zsidódráma — zsidófilm.

A Fejérmegyei Napló is már többször felszólalt ama tendencia ellen, amely ujabban ugy a színpadon, mint a mozivásznon tapasz-talható. Más városok sajtója is megette ezt, ott azonban antisze-mitizmust láttak az írásban. Székesfehérvárott nem. A mi intelli-gens zsidóságunk megértett min-ket, s teljesen aláírta felelőssá-gunkat ezen irodalmi tendenciá-nak. Így például a Lyon Lea, dacára az elsőrendű előadásnak, nálunk a feltámadás reménye nélkül halt meg. Zsidó polgártársaink belátják, hogy tényleg ugy van, amint ír-tuk: a Lyon Lea tulajdonképen a zsidó etikát takálja le a mini-mumra, a zsidó leányokat mutaja be épen nem hizelőg képpen.

Hogy nem antisemitizmus volt, mikor a háboru alatt különöse felburjánzótt furcsa színpadi zsidó levegő ellen irtunk és nem helye-selhetjük a mozivásznon felekezeti kibérelését sem, legelaktanszabban és a zsidóság részéről legkompe-tessebb helyen is beismeri — sőt nálunk erősebb tónusban tiltakoznak ellene.

Az Egyenlőség vasárnapi száma cikkünk címe alatt a többek kö-zött a következőket írja:

Ez ma a legujabb divat. Zsidó-dráma és zsidófilm. Keserű, apor-dott és utálatos, mint a rossz hadikenyér. De mi még nem va-gyunk annyira leigázottak; annyira mindenből kifosztottak, hogy meg-egyűk. Akik lelketlenül kimerik, mohóbbnak bihették a magyar kö-zönség irodalmi éhségét és türel-mesebbnek a gyomrát. Hát igen; mohók vagyunk és sok minden-félével etethetők, de ezt a táplá-lékot visszautasítjuk. Ez nem kell. Ezzel ne csömöritsenek, mert fel-lázadunk.

Kik csinálják ezt az irodalmat, amelyet az irodalom törvényei szeri-ntel osztályozni sem lehet, amely annyira jellemtelen, hogy megje-lölni sem lehet. Kik csinálják ezt az irodalmat, amely ilyen jellegze-tesen műfajtalan? És miért csinál-ják?

Keresztény és majdnem keresztény direktorok, akik üzlettel cse-relik össze az irodalmat, zsidó írók, akik irodalomma szentelik az üz-letet, mozikirályok, kiknek szent szokásaink üzleti rekvizitumok — ok csinálják. Zsidók, akik nem is-merik a zsidóságot és olyanok, a kik önmagukat sem ismerik. Hát ök szövetkeztek össze és ök hoz-ták el a magyar deszkára és a magyar vászonra ezt az álszidó költészetet.

Amit csinálnak, az nem iroda-

lom, mert az a zsidóság, amelyet megbélyegeznek, úgy keletkezett, mint isten — meggőriznek, nem az igazi zsidóság. Lyon Lea kincse-nek. Még a szeméje is más a zsidó leány típusnak. És a Grün Lili családjának közönségsége ma már nemcsak a Dob-utca fe-vegőjét fűlleszt.

Hát ezeket az írókat nem lehet megsejteni. De még inkább nem a közönséget. A sok zsidó ferfit és a sok zsidó asszonyt, akik el-mennek a színházba és a moziba. Erinek a közönségnek fel kellene lázadni, hogy ilyen brutális an-ultakoztatnak előtte erkölcsi meztelen-ségeket és ráfogják, hogy ezek az ő meztelenségei.

Borzalmas a közönségnek a meg-tévelyedése, még borzalmasabb az írók megtévelyedésénél is. Ez már nem is közönséges betegség, hanem fertőző epidemia, amely ellen minden ép ivégű, ép észű embernek minden erejéből küzde-nie kell.

Az Egyenlőség mint látjuk te-hát, ugyancsak mérges ezen kibé-relés ellen, mert neki nem tetsző formában történik. Mi mindenké-pen tiltakozunk ellene. És ez a különbség köztünk.

Villamosvasut Székes-kesfehérvárott.

Lesz? nem lesz? Még nem tudjuk. Valószínűleg nem. Mintegy tíz évvel ezelőt is volt már róla szó, hogy villa-mos vasutat építenek, de ter-mészetesen abbamaradt. Valami részvénytársaság akarta nyelbesütni, de nem sikerült. Nálunk keservesen megy az ilyesmi. Illetve sehogysem. Pedig tekintve Székesfehérvár nagy kiterjedkedését és for-galmát, szükség volna villamos közlekedésre s ha ügyesen ké-szitenék olcsó viteldiakkal, nem is lenne rossz üzlet.

Egy évtizedes hallgatás után ismét hangok hallatszanak a villamos vasutról. Mautner József budapesti vállalkozó a polgármestertől előmunkálati engedélyt kért villamos vasut megépítésére. Hasonló kére-lemmel fordult a miniszter-hez is.

A dolog tehát még nagyon is a kezdet kezdetén van s így könnyen befagyhat. Szé-kesfehérvárott minden befagy. Még a jeggyár is.

Befagyott az autobusvállalat is annak idején. A villamos vasut ügye azonban annyira érdekes és fontos, hogy még több alkalommal visszatérünk reá.

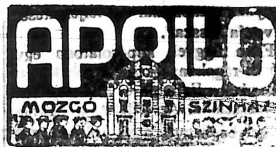
— A rézmozsarak megvétele. A honvédelmi miniszternek a hivatalos lap mai számában megjelent rendeletre kiegészítii a fém tárgyak rekvizálására vonatkozó rendeletet. Az új rendelet a sárgaréz-mozsár-ért és moszár-tőzöért járó térítést kg-ként 2 korona 50 fillérben álla-pítja meg.

HIREK

— Szefer eredeis kitüntetés. Szabolcs, Szefer István 14. honvédelmi eredeis kitüntetésre, egy honvédelmi eredeis kitüntetésre és a hadiállományban a legelsőrendű lovagkeresztjéért kapta az ellen-ség előtt tanúsított magatartásáért.

— Az egyházmegye kath. tanítói egyesületének választása. mint már megírtuk. Mag-dics István kánonok, főtan-felügyelő elnökletével márt. tölést tartott, s a Dr. Prohászka Ottó-kar hadiárvákra 1000 koronát szavazott meg. A főtanfelügyelő sőt a közönség is elégedett a megválasztással. Ezenbe az évben a közönség megválasztotta a káth. iskolák tanítóinak bizottságát, s a káth. iskolák autonómok ezt szeméje ügye-iről nem szavaznak. Ezen elő-tévesztést elhatározták, hogy a folyó évben a közgyűlést fog-tak tartani, amely a márt. év-ben a háborúra való tekintettel elmaradt. Az egyházmegyei főtanfelügyelő az összes iskolá-kat meglátogatja.

— Katonai kitüntetések. Varga József címzetes őrmester a VI. oszlop kerület parancsnok-ságánál, Filop János lb. b. s. b. b. őrmester, Freisgmuth József, Madár Antal tarts. hadapródok, Weisz Károly tarts. hadapródje-lölt őrmester, Lengyel Henrik, Magyar János, Lohmann János, Mihos József, Somogyi István, Kovács János, Schneider István tart. szakaszvezető, Horváth János, Stelek Bálint, Szabó János, Sommer Márton, Eggert Mihály, Mazula Ferenc, Leopold Henrik, Szabó Károly, Szabó Gábor tizedesek, Czobor József, Kréics György, Nadas György, Lotz János, Kovács József, Dobos József, Szentes József öre-vezetők, Huszár János, Horváth Mihály, Molnár Imre, Tóth Mik-lós, Csécseneki Ferenc, Honvé-dek, Horváth János, Károly Pál, Genter Jenő, Kertész Ist-ván, Horváth Mihály, Luttor Gábor, Bence Mihály népköze-lők, Kerber István népl. őrmes-ter, Adler Jakab I. oszt. szán-

Kedden és szerdán. február hó 8 és 9 én. A kisorsolt ferj. Vigjáték 3 felvonásban. A főszerepben Guidó Her-f. és Bogia Horská remekelnek. Bemutásra kerül még: METAMORPHOSIS és pompás kiegészítő műsor. Előadások 6 és 9 órakor.

vívó altszázalékosoknál a 17. honvédelmi törvény szerinti koronás ezüst érdemkeresztet kapták a városi vezérkari hivatalban. **Hangverseny.** Mint előre látható volt, a zenekarnak hangversenye, amelyet vasárnap este tartottak a vármegyei kaszinóban, minden tekintetben legfőbb sikerrel. A művészi tudással összeállított programszámok zafos sikerrel érték el. Hélysükre miatt a szép hangversenyről bővebben a hólnapi számunkban fogunk referálni.

— **A rokkant katonákat érdekl.** Gyakran előfordul, hogy rokkant katonákat hazabocsátanak, mielőtt mesterségük továbbfolytatására, vagy új foglalkozásra megtanítanák. A hadvezetőség minden rokkantnak megadja ezt a lehetőséget, ha jelentkeznek. Azok a rokkantak tehát, akik már visszatekert családi otthonukba és kiképzésben még nem részesültek, jelentkezzenek a községek előjáróságánál, ahol a további utbaigazítást megkapják.

— **Hadjelöltekesség.** Lutor Ferenc lakatosparos a szokásos százeléket számlái után január hóri a Fejérmegyei Néplóhoz bektüdté. A mostani öszeg 7 korona.

— **Dr. Molnár-Fodor ügy.** Még múlt évben történt, hogy dr. Molnár József tisztiorvos egy kis gyermek halálával kapcsolatban megirt cikket Fodor Gyula lapkiadóútlajdonos ellen pert indított, amelyet tegnap tárgyalta a székesfehérvári esküdtszék. Dr. Molnár a kihallgatás alkalmából azt vallotta, hogy Fodor kijelentette előtte, miszerint a kis gyermek halálását hajlandó diszkrétan kezelni, és a helybeli sajtó képviselőjének adta ki magát. A tisztiorvos ezen vallomásra meg is esküdött. Mielőtt azonban ítélehozzatalra került volna a sor, Fodor Gyula a következő nyilatkozattal bocsánatot kért dr. Molnártól és ezzel az ügy véget ért. Fodor nyilatkozata a következők:

„A Székesfehérvári Friss Újság 1915. évi február hó 16. és 17-iki számában megjelent a dr. Molnár József tb. főorvos urra vonatkozó cikkemben foglalt sértésekért ezennel bocsánatot kérek s kijelentem, hogy dr. Molnár József ur szavahihetőségében nem kételkedem, azt jogosan kétségbe nem vonhattam. Sajnálom a történeteket s dr. Molnár József urat arra kérem, hogy a cikket meg nem írta nekem tekintse. Kérem dr. Molnár József urat, elégedjék meg ezen nyilatkozatommal s feljelentését vonja vissza.”

Ezen ügyvel kapcsolatban egy másik rágalmazási per is keletkezett amelyben Fodor Gyula a várványszék elmarasztalta. Az ítéletet a Táblya is helybenhagyta, amelyről a végzés ma érkezett meg Székesfehérvárra.

— **Halálozás.** A városunkban is előnyösen ismert és a székesfehérvári Szent György kórházban is működő dr. Juhász János ezredorvos pénteken e hó 4-én Kolomeában az ottani katonai kórházban tifusz betegség következtében elhunyt. A közkezdveltség s erőteljes férfiban Glasz Károly nyugalmazott irodavezető vejét gyászolja ki után két kis árva és bánatos hitvese maradt.

— **Hegyközségi közgyűlés.** Vasárnap délelőtt 10 órakor közgyűlést tartott a városi ház nagytérmeben dr. Kövessy István elnök vezetésével a székesfehérvári Öreghegyi hegyközség, mely alkalommal megállapították az 1916. évi költségvetést. Az előirányzott szükséglet 8797 K 54 fillér, melynek fedezésére a 971 katasztrális hold területű szőlőbirtok tulajdonosaira októlyonként 1-14 K hozzájárulási illeték vetetett ki.

Foglalkozott a közgyűlés a folyó évben szükségletű részgálíc beszerzésének fontos kérdésével, melynek során kiderült, hogy csak magának az Öreghegyi szőlőbirtokosainak a részgálíc szükséglete mintegy 1400 métermáza. Elhatározta tehát a hegyközség, hogy a városi tanács és a Fejérmegyei Gazdasági Egyesület útján lépéseket tesz a kormánytól a szükséges részgálíc biztosítása iránt, melyet a helybeli keresztyén fogyasztási szövetkezet közbejöttével óhajtanak az érdekeltek közt felosztani. A kellő mennyiségű részgálíc elnyerésére alapos kilátás van.

— **Székesfehérvárt boldogítják.** Egy kis betörés történt Győrben, Veigl Sándor cipőgyáros Vertheim szekrényéből 300 korona készpénzt és 650 koronás takaréklétkönyvét ellopták. A győri rendőrség értesítése szerint a betörők Székesfehérvárra vették az utjukat, s itt természetesen már kelő előkészülettel várják őket.

— **Elllant a menyasszony.** Reich Ignác Arki pusztaí uradalmi család özevgyember lévén, újbold meg akart házasodni. Körülnézett a környéken és választása özv. Hegyi Mihályné, szül. Somogyi Mária kisbéri asszonyra esett, akivel egyelőre vadházasságban élt. Reich hétfőn akarta megtartani az esküvőt. Az ezen alkalomra szükséges okmányok beszerzése végett aztán vasárnap elment Magyaralmásra, de mire hétfőn visszatért, a fészket üresen találta. Távolléte alatt ugyanis vasárnap délelőtt megjelent Reich lakása előtt egy kisbéri ember kétlovos kocsjával és elvitte az asszonyt a butorával együtt. De ez még nem lett volna olyan nagy baj, csak hogy az asszonnyal együtt eltűnt Reichnak megtakarított 90 korona készpénze, több értékes gyűrűje és csaknem minden egy és ruhaneműje 185 korona értékben. Reich feljelenésére táviratoztak a kisbéri csendőrségnek, hogy tartóztassa le és hozza vissza Mórra a pénzzel megélt asszonyt.

— **A tüzoltók és mentők egyesületének választmánya** vasárnap gyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy a katonaságtól egy pár lovat kérnek, mivel a mentők mostani lovait a sebesültek szállítása teljesen lefoglalja, s így a civil község baleseteinél nem tud szolgálatot teljesíteni. A gyűlés több folyóügyet intézett el s Tóth István elhunyt alkalmazottok gyermekeinek 100 korona segélyt szavaztak meg.

— **A tisztli hadikórház részére** Peske Géza családja Bodajkirtól a következő adományokat küldte: 20 korona, 1 tüveg uborka, 2 tüveg baracklevél, 1 zacskó rizs és 40 tojás. — Az adományokért Keller Izsóné főnöknő mond köszönetet.

— **Katonatemetés.** Cziczinger János dunaföldvári lakos a harc közben kapott betegsége következtében elhunyt. Temetése február hó 8-án d. u. 2 órakor lesz a Csapatkórház háltóházában.

— **Uj Vöröskeresztfiok.** Erd községben a napokban alakult meg a Vöröskereszt egyesületi fiókja 12 alapító és 60 rendes taggal.

— **A hűsők emléke.** Erd község is elhatározta, hogy a világháborúban résztvevő és elesett hűsőknek emlékművet állít fel. A hazafias elhatározás már annyira előre haladt, hogy az emlékmű helyének parkirozását megis kezdték. A községhez előtti hatalmas terec fogják felállítani.

— **A háború okozta károk** Galliciában 1267 faluban és 110 városban állapították meg a háború okozta károkat. A kárt szenvedett városok és falvak 59 kerületben fekszenek. Összesen 54.000 lakóház és 112.000 gazdasági épület pusztult el. A hájléktalannal maradt lakosok száma eddig 458 barakkot és 2500 egy-szobás lakóházat építettek, továbbá 13.000 kevésbé rongált házak újbold kijavították.

— **Kossuth Lajos kocsija.** Népfőlkeli írja haza, hogy a szerbiai harcok során hódító utunkban érdekes és mintek magyarokat érdeklő történelmi ereklyére bukkantunk Paracsinban a város megszállása után. Itt ugyanis ráakadtak arra a kocsiira, amelyen Kossuth Lajos 1849-ben Szerbián át Törökországba való menekülésekor Paracsinból a török határig utazott. A kecsi most Bogdanovits paraszti ügyvéd tulajdona, akinek a paracsini görög keleti temlom mellett levő házában áll ma is a kocsi. Habár Kossuth menekülése óta már majdnem hetven év elmúlt, azért mégis jókarban van. Ezen a kocsin Bogdanovits ügyvéd vitte Kossuth Lajost 1849-ben Paracsinból a török határig. A kocsi kegyelettel őrizte és halála előtt a nagy magyar írant érzett hálás kegyeletből ugyanerre kérte a fiát is. A nagy batárformájú kocsirol, amelyről fénykép telveleteket is készítettek, Paracsinban mindenki tudja, hogy milyen nevezetes emlék és mindig kegyelettel vették körül. Valószínűen haza fogják hozni az érdekes leletet.

— **Közönetnyilvánítás.** Minden jó ismerősöknek, kik felejthetetlen édes anyánk temetésén részt vettek, ravatalára koszorút küldeni fogataikat felajánlani szivesek voltak, valamint mindazoknak, kik méheretlen fájdalunkat bármilyen módon enyhítették, ezton monduk hálás köszönetet. A gyászoló Sárkány család.

— **Köhögés és rekedtség ellen** a legjobbkn bizonyult háziszar s dr. STÖRK-féle komprimált mélpasztilla. Egy doboz ára 50 fillér. Kapható Szűts Róbert „Magyar Korona” gyógyszerárban, Székesfehérvár, Városházter.

SZÍNHÁZ.

Kávéházi Konrád. Kedves, szép virágos kert jut eszünkbe, amelynek minden rózsája gondos kezét áru el. Jön azután egy gromba vihar, s mindent összetéptáz. A székesfehérvári szinpadot is ilyen gondozott virágos kertnek láttuk az új éra alatt, ahol még arra is ügyeltek, hogy egy illetlen szó se essék. Szombaton este azután egyszerre mindent pofonvágta, a „Kávéházi Konrád” előadásával. Az ember szinte sóbávnnyá változott, s rossz alimnak gondolta az egészét, mert szinte lehetetlennek tartotta, hogy a kéthónapos szép, dicséretes, művész szeezon után ilyen rothadsza-

gu szennyvizet borogassanak a színházat csaknem mindennap megtöltés és szivesen látogató közönségre. Eltekintve attól, hogy ennél öcskább förcművet még nem láttunk, annyi közönségességgel, durvasággal, két-értelműséggel, léfzéstörtérel nem provokáltak a közönséget, mint szombaton. Dicséretére legyen mondva — fel is háborodott miatta, többen otthagyták ez előadást. Szabad így megsérteni olyan publikumot, mint amelyen a székesfehérvári? Vagy ez is a kulturához tart zik? Folytatása máskor.

Meti műsor:

8. Grün Lili. (Ujdönság.)
9.
10. Ó vagy senki (operett ujd.)
11.
12.
13. Este.

APRÓHÍRDETÉSEK.

Tanulóknak jó házból való fiut felvesz az Egyházmegyei Könyvnyomda Szent István-ter 1. sz.

Rakóczi-utca utca 16. szám alatt három szobás utcai lakás, előszobával és mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó.

Sütő-utca 14. sz. alatt 8 kocsi istállórgya eladó. Ugyanott háznál mosást vállalnak.

Egy bolti leány felvétettek Kümmel virágüzletbe.

Kiadó lakás. Öreg-utca 1. szám alatt két utcai szobából álló lakás az öszes mellékhelyiségekkel együtt f. évi május hó 1-re kiadó.

2 db. 7 hónapos eleven özlök eladó a 69-es laktanyában, ahol megtekinthetők és meg is vehetők.

Egy családös vincelőrt keresek, aki 10 októlyos szőlő munkálását, októlyonként 44 korona fizetési díj mellett elvállalja. Cim a kiadóba n.

Motoros szantógepek bármily javítását, feltelvéletét, kezelését vagy jókarban tartását vállalja Kümmel Viktor, Székesfehérvár.

Egy 4. esetleg 5 szobás emeleti lakás hoszártozó helyiségekkel május 1-re kiadó. Megyeházter 13. sz.

Pirosalma-utca 2. szám alatt 4 lóra istálló legényszobával kiadó.

Egy ház és két rét eladó. Az egyik rét a sziget kertek alatt a másik a Szel kanális mellett van. Tjüdkozódni lehet Nyerges Bográr Ferencnél a Vágóhididülön.

Telefon 233. — Tefon 233.

Hétfőn és kedden:
(február hó 7 és 8-án)

ujabb STUART WEBBS detektív
filmek legelsője

ÜLDÖZŐ ÁRNYÉK.

Detektívdráma 3 részben.
Főszereplő Stuart Webbs.

Az Orfeum tiüdere.
Vigjáték 3 felvonásban.

Nagyszabású pótműsor.
2 előadás fél 7 és 9 órakor.